

به نام خدا

آموزش

مراقبت‌های نوزاد

پس از زایمان

تهیه کننده:

(دپارتمان آموزش به بیماران)

آموزش‌های مراقبت از نوزاد

زمان مراقبت‌های معمولی نوزاد:

👉 مراقبت اول: بدو تولد

👉 مراقبت دوم: اولین مراجعه ۴۸-۲۴ ساعت پس از ترخیص

👉 مراقبت سوم: ۱۰-۵ روز پس از تولد و سپس مراجعات بعدی طبق نظر پزشک

موارد مراجعه فوری:

☑️ تو کشیدن قفسه سینه

☑️ تشنج

☑️ اسهال (دفع مدفوع آبکی با حجم زیاد بیش از ۸ بار در روز)

☑️ عدم دفع ادرار در ۲۴ ساعت اول و عدم دفع مدفوع در ۴۸ ساعت اول

☑️ تب

☑️ سرد شدن اندام‌ها و بدن

☑️ زردی ۲۴ ساعت اول

☑️ رنگ پریدگی شدید

☑️ عفونت چشم

☑️ بی حالی

☑️ سیانوز

☑️ خونریزی

☑️ استفراغ

☑️ عفونت ناف

تغذیه با شیرمادر:

- طی یک ساعت اول تولد، نوزاد از شیرمادر تغذیه شود.
- وقتی احساس کرد که نوزاد آماده است او را به پستان بگذارد، علائم آمادگی عبارتند از:
- ☑️ نوزاد اطراف را نگاه می‌کند یا حرکت دارد.
- ☑️ دهان خود را باز می‌کند.
- ☑️ جستجو می‌کند.

- نوزاد باید در ۶ ماه اول به‌طور انحصاری با شیرمادر تغذیه شود یعنی به‌جز شیرمادر هیچ خوراکی (آب، آب‌قند، شیر مصنوعی و شیر دام) به وی داده نشود؛ شیردهی باید بر حسب میل و تقاضای نوزاد حداقل ۸ بار در شبانه‌روز انجام شود.
- یک نوزاد رسیده ممکن است در روز اول پس از یک تغذیه خوب ساعات بیشتری بخوابد.
- به استفاده از داروهایی که منع شیردهی دارد توجه کنید و مصرف دارو باید با دستور پزشک باشد.

مراقبت از بندناف:

- ✚ قبل و بعد از دست زدن به ناف، دست‌ها را بشوئید.
- ✚ حمام کردن نوزاد تا زمانی که بندناف نیافتاده است مانعی ندارد.
- ✚ کهنه نوزاد را زیر بندناف بپیچید.

✚ ساعاتی در روز، بندناف را در معرض هوای آزاد قرار دهید.

✚ اگر ناف آلوده شد، با آب تمیز و صابون بشویید و با پارچه تمیز خشک نمایید.

✚ شکم یا ناف را نبندید.

✚ هیچ ماده یا دارویی (الکل، بتادین و ...) روی ناف نگذارید.

✚ ناف را دستکاری نکنید.

✚ در صورت وجود خونریزی، قرمزی تورم، دانه یا ترشح چرکی از بندناف حتماً به پزشک اطفال مراجعه کنید.

پوشش و لباس نوزاد:

✚ جنس لباس باید تریکو یا تترون و یا نرم باشد.

✚ لباس خیلی زیاد یا خیلی کم به تن نوزاد نپوشانید.

✚ لباس‌ها دکمه زیاد نداشته باشد و در صورت وجود بند به پشت انداخته شود.

✚ اندازه لباس‌ها مناسب نوزاد باشد.

✚ نوزاد را قنداق نکنید و بعد از شیر خوردن به پهلوی راست بخوابانید.

✚ نوزاد را در معرض تابش مستقیم نور خورشید یا جریان هوا قرار ندهید.

حمام نوزاد:

✚ نوزاد را مستقیماً زیر دوش نبرید؛ ابتدا سر و

گردن نوزاد را شسته و سپس به ترتیب دست‌ها، پاها، شکم و پشت وی را بشویید.

✚ هیچگاه به صورت نوزاد صابون یا شامپو نزنید.

✚ تمام چین‌های بدن نوزاد مانند: زیر بغل، زیر گردن، لاله گوش و دستگاه تناسلی وی را با یک تکه پنبه نرم که در آب گرم و مرطوب شده و یا یک پارچه مرطوب، پاک کرده و آبکشی نمایید.

✚ پس از استحمام وی را داخل حوله کلاه‌دار بپیچید تا خشک شود و سپس به وی لباس بپوشانید.

واکسیناسیون:

✚ سه واکسن در زایشگاه تلقیح و روی کارت نوزاد ثبت می‌شود و واکسن فلج اطفال به هنگام ترخیص داده می‌شود.

✚ مراجعه به نزدیک‌ترین مرکز بهداشت به محل سکونت خود بعد از روز دهم

✚ اجرای برنامه واکسیناسیون طبق راهنمایی مرکز بهداشت

سایر موارد:

✚ ترشحات ناحیه تناسلی دختران و احياناً مختصر خونریزی از آن طبیعی است؛ آن را دستکاری نکنید.

✚ بهترین زمان برای ختنه نوزادان پسر ۴۸ ساعت پس از زایمان تا ۴۵ روزگی می‌باشد. اگر نوزاد پسر ادرار جهنده ندارد و یا قطره‌قطره است باید ختنه شود.

✚ از هیچ ماده‌ای مانند سورمه یا هیچ دارویی بدون تجویز پزشک برای چشم استفاده نشود و در صورت قرمزی اطراف چشم و تورم پلک‌ها سریعاً به نزدیک‌ترین مرکز بهداشتی درمانی مراجعه نمایید.

✚ در صورت مواجه شدن با مشکلی در زمان شیردهی می‌توانید به درمانگاه، پزشک معالج نوزاد و یا بیمارستان محل تولد نوزاد خود مراجعه نمایید. /ح